

Tiekėjams

2025-01-30

Teikiama CVP IS priemonėmis

DĖL VIEŠOJO PIRKIMO „NAFTOS PRODUKTAIS UŽTERŠTŲ NUOTEKŲ VALYMO ĮRENGINIŲ PROJEKTAVIMO IR STATYBOS DARBAI“ (PIRKIMO ID 720709) TIEKĖJO PAKLAUSIMO

Viešųjų pirkimų komisija (toliau – Komisija) 2025 m. sausio 27 d., Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) priemonėmis, gavo Tiekėjo paklausimą (pranešimo ID 41596), atliekant viešąjį pirkimą „Naftos produktais užterštų nuotekų valymo įrenginių projektavimo ir statybos darbai“ (pirkimo ID 720709), atviro tarptautinio konkurso būdu ir išnagrinėjusi teikia atsakymą.

Klausimas: Mūsų įmonė turi patirties projektuojant, statant ir rekonstruojant miestų nuotekų valyklas.

Vienas iš paskutinių įvykdytų projektų – miesto nuotekų valyklos rekonstrukcija, rekonstruojant pirminius nusodintuvus ir įrengiant išplūdų (ang. FOG – fat, oil, grease) surinkimo ir apdorojimo grandį.

Technologiškai ši grandis yra analogiška ir net daug sudėtingesnė naftos produktų šalinimui nuotekose, dėl analogiškų savybių (pašalinami teršalai analogiško tankio (<1000 kg/m³)).

Išplūdų apdorojimo grandis taip pat apima gravitacinį, mechaninį ir fiziko-cheminį apdorojimą flotacijos įrenginiuose bei teršalų nusausinimas ir pakrovimas į specializuotus konteinerius. Visi procesai automatizuoti.

Remiantis šiuo, prašome perkančiosios organizacijos pripažinti išplūdų šalinimo iš nuotekų statybos-rekonstrukcijos darbus, kaip tinkamą patirtį, tenkinančią keliamus reikalavimus kvalifikacijai.

Atsakymas: Tiek riebalų šalinimo iš buitinių nuotekų, tiek ir naftos produktais užterštų gamybinių nuotekų valymo procesai išoriškai gali atrodyti sąlyginai panašūs, tačiau iš esmės skiriasi įrangos išpildymas, fundamentalieji valymo proceso dėsniniai, antriniams perdirbimui naudingų žaliavų atskyrimas. Šie skirtumai pasireiškia keliais aspektais:

1. Naftos produktų, kaip perdirbimui tinkamos žaliavos, atgavimas.

Riebalų šalinimo metu susidariusios nuogrėbos negali būti laikomos tinkamomis tolimesniam naudojimui. Taip yra dėl įprastai naudojamų technologinių procesų, kurie nėra skirti šalutinių produktų iš nuotekų atgavimui – riebaluose yra priemaišų, jų tolimesnis panaudojimas nėra galimas.

Tuo tarpu naftos produktų šalinimui paprastai technologiniame procese naudojami tokie technologiniai sprendiniai, kurie padeda atskirti naftos produktus taip, kad jie būtų tinkami tolimesniam naudojimui. Tai akcentuojama ir Pirkimo dokumentų 1 priede „Techninė specifikacija“ (toliau – Techninė specifikacija), išskiriant frakcionavimo sekciją, kurioje privalo būti atliekamas išsisluoksniavusių naftos produktų atskyrimas nuo vandens ir naudojant tam skirtus technologinius sprendinius privalo būti atliekamas naftos produktų surinkimas (Techninės specifikacijos 2.10 poskyrio „Nuotekų valymo sistemoms keliami reikalavimai“ 2 punktą „Frakcionavimo sekcija“).

Tikėtina, kad flotuojant ir naudojant cheminius metodus, į paviršių išplaukę naftos produktai bus papildomai užteršti nuotekose esančiomis medžiagomis, kurios stipriai pablogins perdirbimui kaupiamų produktų sudėtį ir šią frakciją reikės utilizuoti kaip pavojingas atliekas patiriant papildomus kaštus už utilizaciją.

2. Nuotekų pobūdis.

1). Pateiktame klausime nurodoma, kad tiekėjo turima atliktų darbų patirtis yra susijusi su miestų-buitinėmis nuotekomis.

Naftos produktais užterštos nuotekos pasižymi toksiškomis savybėmis, skiriasi jų kokybinė ir kiekybinė sudėtis, lyginant su buitinėmis nuotekomis. Todėl, projektuojant ir diegiant valymo įrenginius tokioms nuotekoms valyti, yra būtina patirtis dirbant su naftos produktais užterštomis gamybinėmis nuotekomis.

Techninėje specifikacijoje nurodyta, kad nuotekos yra prilyginamos ne buitinėms, o gamybinėms nuotekoms (2.2 poskyrio 4 lentelė). Nuotekos susidaro nuo pavojingų atliekų kaupimo aikštelių, jose yra pavojingų teršalų – naftos produktų, todėl jos pasižymi toksiškomis savybėmis, rodančiomis jog nuotekose vyrauja platesnis teršalų spektras bei skiriasi pačių nuotekų vandens matrica. Dėl to jų prilyginimas buitinėms nuotekoms nėra galimas.

2). Atkreiptinas dėmesys, jog Techninėje specifikacijoje nurodyta, kad tiekėjas privalės suprojektuoti (ne įrengti) ftalatų šalinimo grandį. Palyginus su miesto-buitinėmis nuotekomis, esamų nuotekų matrica yra skirtinga, ženkliai skiriasi jų užterštumų parametrai (kurie, pabrėžtina, yra svyruojantys plačiame diapazone – žr. Techninės specifikacijos 2.2 poskyrio 2 lentelę), patys naftos produktai yra pavojingi, nuotekos pasižymi toksiškomis savybėmis. Buitinių-miesto nuotekų užterštumas yra sąlyginai pastovus, jos nepasižymi toksiškomis savybėmis.

Pažymėtina, jog prioritetinių teršalų šalinimui būdingos atitinkamos valymo proceso sąlygos, kurios turi būti kruopščiai parenkamos prieš projektuojant ir diegiant tokio tipo įrenginius. Tinkamam prioritetinių teršalų šalinimui būtina efektyviai išvalyti gamybinės nuotekos pirminio valymo grandyse. Lyginant su buitinėmis nuotekomis, prieš prioritetinių teršalų valymą dažnu atveju jau apdorotose buitinėse nuotekose vyrauja palyginti nedidelė tarša, todėl prioritetinių teršalų valymas ketvirtinio valymo metodais yra tikslingas ir nesudėtingas. Tuo tarpu gamybinėse nuotekose po pirminio apdorojimo vyrauja sąlyginai didelė tarša prioritetinėmis medžiagomis, todėl būtini ypatingai gerai apgalvoti sprendiniai. Buitinėms nuotekoms, kurių užterštumų svyravimai ir nuotekų pritekėjimo srautai sąlyginai yra pastovūs bei nepasižymi toksiškumo savybėmis ir yra visai kitos sudėties (skiriasi jų matrica), taikytini visai kiti sprendiniai prioritetinių teršalų šalinimui.

Pažymime, kad Tiekėjui reikės suprojektuoti ir numatyti sprendinius prioritetinių medžiagų (ftalatų) šalinimui. Vertinant, kad šių teršalų šalinimui didelę reikšmę turi skirtinga nuotekų sudėtis, dėl to tiekėjo turima patirtis su visai kito pobūdžio ir kitos matricos nuotekomis negali būti pripažįstama kaip tinkamas pagrindas kvalifikacijai pagrįsti.

3. Nuotekų terpė ir dispersinis nuotekų būvis

Naftos produktų paviršiaus įtempimas, o tuo pačiu ir dispergavimo laipsnis sukuria stabilesnio agregatinio būvio emulsijas nei išplūdos, susidaranti pirminių miesto nuotekų sėsdintuve. Pirminiame sėsdinime atskirtų išplūdų koncentravimas naudojant reagentus ir flotaciją, dėl labai skirtingų koncentracijų, nėra analogiškas antriam naftos produktų šalinimui.

4. Skirtingas nuotekų srautų pritekėjimo pobūdis.

Naftos produktais užterštų nuotekų valymas iš esmės skiriasi nuo riebalų šalinimo iš nuotekų. Įprastai miesto buitinių nuotekų valyklose yra vyraujantis pastovus nuotekų pritekėjimo srautas, todėl riebalų šalinimui skirti sprendimai dažniau yra parenkami pastoviam-tolygiam, su nežymiais svyravimais nuotekų pritekėjimo srautui. Tuo tarpu esant gamybai arba atvežtinėms nuotekoms, jų srautų pritekėjimo pobūdis pasižymi nepastoviu debitu. Šiuo atveju, esant nepastoviam nuotekų srautui (Techninėje specifikacijoje aprašytas nuotekų atvežimo procesas, jų padavimas į planuojamą valyklą ir kt. panašūs procesai), turi būti taikomi technologiniai sprendiniai, leidžiantys amortizuoti nuotekų srautų pritekėjimo svyravimus. Netolygus nuotekų pritekėjimas neturi turėti esminės reikšmės nuotekų išvalymo efektyvumui – įrenginiai turi efektyviai dirbti ir tuomet, kai atitekantis nuotekų srautas yra gerokai mažesnis už vidutinį ir tada, kai valykla priima padidėjusius (pikinius) nuotekų srautus.

Technologiniai sprendiniai (technologijos), naudojami buitinių-miesto nuotekų valykloms, kurie pritaikyti nuolatiniam pastoviam nuotekų srautui, nėra lygiaverčiai sprendiniams, kurie skirti netolygiam nuotekų pritekėjimo srautui.

Atsižvelgdama į aukščiau išdėstytas priežastis, perkančioji organizacija nutarė nepritarti tiekėjo prašymui pripažinti išplūdų šalinimo iš nuotekų statybos-rekonstrukcijos darbus, kaip tinkamą patirtį, tenkinančią kvalifikacijai keliamus reikalavimus.

Pagarbiai

Viešųjų pirkimų komisija